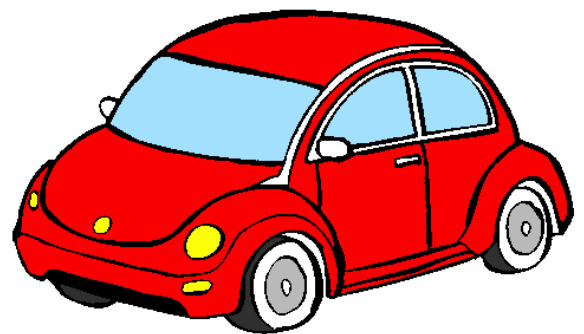

PRIROČNIK DAVČNIH OLAJŠAV ZA PRIZADETE OSEBE

Najnovejše dopolnitve:

- potrebna dokazila za koriščenje odbitka zdravstvenih stroškov in nege
- odbitek zavarovalnih polic
- odlog višjega odbitka IRPEF-a za odpravo arhitektonskih pregrad.

PRIROČNIK DAVČNIH OLAJŠAV ZA PRIZADETE OSEBE

KAZALO

1. Katere so olajšave	2
2. Olajšave v zvezi z avtomobilskim sektorjem	4
Kdo jih lahko koristi	4
Za katera vozila	5
Odbitek IRPEF-a za prevozna sredstva	5
Olajšave DDV-ja	7
Trajna oprostitvev plačevanja koleka	9
Oprostitvev davka za prepis prehajanja lastnine	10
V katerem primeru se lahko družinski član prizadete osebe poslužuje olajšav	10
Dokumentacija	10
Posebna pravila za fizično prizadete osebe	12
3. Ostale olajšave	15
Odbitek IRPEF-a za prizadete otroke	15
Odbitek IRPEF-a za zdravstvene stroške in pomožna sredstva	16
Odbitek IRPEF-a za dodeljene asistente (nepokretne osebe)	19
Olajšave DDV-ja ob nakupu tehničnih pripomočkov in informatičnih sredstev	20
Ostale olajšave za slepe osebe	21
Odbitek za odpravo arhitektonskih pregrad.	22
Višji odbitek Irpef-a za zavarovalne police	
Olajšave davka ob dedovanju in donaciji	23
4. Pomoč prizadetim davkoplačevalcem	25
5. Preglednica olajšav	26
Pripombe preglednici olajšav	28
6. Dodatna pojasnila	31

Dopolnitev januar 2017

1. KATERE SO OLAJŠAVE

Davčna zakonodaja polaga posebno pozornost prizadetim osebam in njihovim ožjim sorodnikom (družinskim članom) ter jim zato nudi veliko davčnih olajšav.

Navodila navajajo posodobljene dopolnitve v zvezi z različnimi davčnimi ugodnostnimi, ki jih lahko koristijo določene prizadete osebe v nekaterih okoliščinah.

Pravila in način koriščenja ugodnosti so navedena v naslednjih odstavkih.

VZDRŽEVANI OTROCI

Za vsakega prizadetega, vzdrževanega otroka, so možni sledeči odbitki IRPEF-a:

- 1.620 evrov, če je otrok mlajši od treh let;
- 1.350 evrov, če je otrok star tri leta in več.

Če so v družini prisotni trije prizadeti otroci, je možen še dodatni odbitek za vsakega prizadetega otroka, v višini 200 evrov, od prvega naprej.

Višina odbitka odvisi od skupnega dohodka, ki je bil dosežen v davčnem obdobju. Odbitek se manjša ob večanju dohodka in se izniči, ko dohodek doseže višino 95.000 evrov (glej 3 poglavje).

VOZILA

- Odbitek IRPEF-a ob nakupu, v višini 19%;
- Olajšava DDV-ja ob nakupu, v višini 4%;
- Oprostitev plačevanja koleka za avto;
- Oprostitev davka za prepis prehajanja lastnine.

POMOŽNA TEHNIČNA IN INFORMATSKA SREDSTVA

- Odbitek IRPEF-a v višini 19% ob nakupu tehničnih in informatških sredstev;
- Olajšava DDV-ja v višini 4% ob nakupu tehničnih in informatških sredstev;
- Odbitek stroškov ob nakupu in vzdrževanju psa vodiča;
- Odbitek IRPEF-a v višini 19% stroškov za tolmačenje gluhih oseb.

ODPRAVA ARHITEKTONSKIH OVIR

- Odbitek IRPEF-a za stroške vezane na odpravo arhitektonskih ovir.

ZDRAVSTVENI STROŠKI

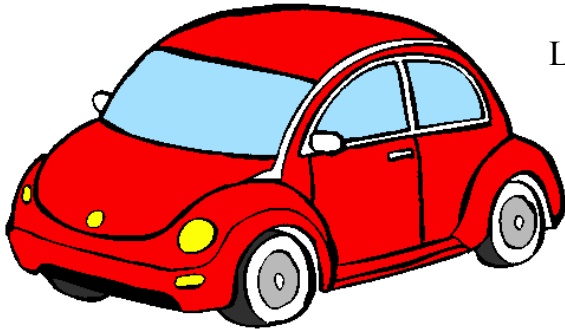
- Odbitek skupnemu dohodku vseh splošnih in specifičnih zdravstvenih stroškov za nego (prizadetih oseb).

OSEBNA NEGA

- Odbitek skupnemu dohodku vseh obveznih socialnih prispevkov (do največ 1.549,37 evrov), ki so bili plačani za osebje, ki nudi hišna opravila in nego;
- Odbitek IRPEF-a v višini 19% za stroške vezane na asistente osebne nege, ki ne presegajo skupnih 2.100 evrov. V tem primeru, skupni dohodek davkoplačevalca ne sme presegati 40.000 evrov (glej 3. poglavje).

2. OLAJŠAVE V ZVEZI Z AVTOMOBILSKIM SEKTORJEM

Imetnik pravice

Lahko se poslužujejo olajšav:

1. slepe in gluhe osebe
2. fizično in psihično prizadete osebe, ki imajo pravico do nakazila za spremstvo
3. prizadete osebe s hudimi težavami pri hoji oz. ki so utrpele veliko amputacij
4. prizadete osebe z okrnjenimi oz. onemogočenimi motoričnimi sposobnostmi.

Slepci so osebe, ki so utrpele popolno slepost ali jim je preostala vidljivost v višini, ki ne presega 1/10 pri vsakem očesu, tudi z morebitno korekturo.

Členi 2, 3 in 4, zakona št. 138/2001 navajajo vse kategorije slepih oseb ter točno definicijo popolnih, delnih in "slabovidnih" oseb.

Drugi odstavek prvega člena zakona št. 381 z dne 26. maja 1970 (okrožnica št. 3/E z dne 2. marca 2016 Agencije za Prihodke) navaja: "...slušno prizadete osebe, oziroma **gluhe osebe**, so osebe s slušno prirojeno hibo ali osebe, ki so izgubile sluh med doraščanjem...".

Huda prizadetost oseb navedenih v točkah 2 in 3 (3. odstavek, 3. člena, zakona št. 104/1992), mora biti potrjena v zapisniku Zdravstvene komisije, odgovorne za preverjanje prizadetosti oseb.

Huda prizadetost oseb navedenih v 3. točki, izvira iz patologij, ki stalno onemogočajo hojo, oziroma, premikanje z nogami (vključene so številne amputacije).

Prizadete osebe navedene v 4. točki, so osebe z okrnjenimi ali z onemogočenimi motoričnimi sposobnostmi, ki pa nimajo istočasno tudi "hude težave pri hoji".

Slednja kategorija prizadetih oseb ima pravico do olajšave samo za adaptacijo vozila.

POZOR

Možnost koriščenja olajšav, je pogojena z izključno ali pretežno uporabo vozila v prid prizadetih oseb.

Olajšave se lahko poslužuje tudi družinski član, ki davčno vzdržuje prizadeto osebo, vendar dohodek slednje ne sme presežati 2.840,51 evrov.

Za katera vozila

Olajšave v zvezi z avtomobilskim sektorjem so možne za sledeča vozila, vendar je potrebno preučiti vsak primer posebej:

Avtomobilsko vozilo (*)	Vozila za prevažanje največ devetih oseb, skupno z voznikom.
Motorna vozila za prevažanje oseb in predmetov (*)	Vozila, ki natovorjena ne presegajo 3,5 tone (ali 4,5 tone, če delujejo na električni pogon ali s pomočjo akumulatorjev) in ki služijo za prevažanje predmetov ter največ devetih oseb, skupno z voznikom.
Specifična motorna vozila (*)	Vozila za prevažanje posebnih predmetov ali oseb, ki morajo biti stalno oskrbovane in priključene posebnim pripomočkom.
Avtodomi (*) (**)	Vozila s posebno karoserijo in opremo, ki služijo za prevoz in bivanje največ sedmih oseb, skupno z voznikom.
Motocikel s prikolico	Vozila s tremi kolesi, s posebno karoserijo in opremo, za prevažanje največ štirih oseb, skupno z voznikom.
Motorno vozilo za prevažanje oseb in predmetov	Vozila s tremi kolesi, ki služijo za prevažanje predmetov in največ štirih oseb, skupno z voznikom.
Motorna vozila za posebne prevoze	Vozila s tremi kolesi, ki služijo za prevažanje predmetov in oseb s posebnimi potrebami, ki morajo biti stalno oskrbovane in priključene posebnim pripomočkom.

(*) olajšav se lahko poslužujejo tudi slepe in gluhe osebe

(**) za taka vozila pride v poštev izključno odbitek IRPEF-a v višini 19%

Niso možne olajšave ob nakupu lahkih štirikolesnih vozil, imenovanih "minicar", kajti se jih lahko uporablja brez vozniškega dovoljenja.

Odbitek IRPEF-a za prevozna sredstva

Stroški ob nakupu

Ob nakupu prevoznih sredstev, imajo prizadete osebe pravico do odbitka IRPEF-a.

Prevozna sredstva so lahko stara ali nova, brez kubične omejitve, ter zgoraj navedena prevozna sredstva.

Koriščenje odbitka v višini 19%, je možno le za strošek ki ne presega 18.075,99 evrov.

Možno je enkratno koriščenje odbitka (za eno samo prevozno sredstvo) v obdobju štirih let, od nakupa vozila. Ponovna ugodnost v štiriletnem obdobju od nakupa, je možna, če je bilo prejšnje vozilo uničeno, oziroma, izbrisano iz Javnega Registra Vozil.

Koriščenje ugodnosti ni možna, če je bilo prejšnje vozilo izvoženo v tujino in izbrisano iz Javnega Registra Vozil (okrožnica Agencije za Prihodke št. 19/E iz leta 2012).

V primeru, da je bilo prevozno sredstvo v obdobju štirih let od nakupa ukradeno, je možno ponovno koriščenje odbitka ob nakupu novega vozila, katerega strošek ne bo presegal 18.075,99 evrov. V tem primeru, odbitek ne bo računani na kvoto, ki jo je koristnik dobil od zavarovalnice in ki je vključena v celoten strošek 18.075,99 evrov.

V strošku (18.075,99 evrov) za nakup prevoznega sredstva niso vključene posebne adaptacije vozil, kot je na primer podnožni dvigalnik. Ta strošek koristi druge odbitke, ki so navedeni v naslednjih straneh.

Odbitek je lahko koriščen v davčnem obdobju v katerem je bilo prevozno sredstvo kupljeno, oziroma v štirih letnih obrokih.

V primeru smrti prizadete osebe, dedič, ki vroči davčno napoved, si lahko odbije vse preostale obroke naenkrat.

Izguba pravice ugodnosti

V primeru, da je bila lastnina prevoznega sredstva prenešana pred iztekom dveh let od nakupa vozila, koristnik ugodnosti, mora poravnati razliko med davkom brez ugodnosti in davkom z ugodnostjo.

Prejšnje določilo ni veljavno v primeru, da se je zdravstveno stanje prizadete osebe poslabšalo in zato potrebuje naknadne adaptacije, ki niso možne na prejšnjem vozilu.

Stroški za popravila

Odbitki IRPEF-a so možni tudi za izredna popravila prevoznega sredstva.

Niso vključena redna popravila in stroški za zavarovanje, gorivo, motorno olje in podobno.

Strošek za izredna popravila je vključen v celotni znesek predviden za nakup prevoznega sredstva, oziroma v 18.075,99 evrov.

POZOR

Odbitek stroškov za izredna popravila je možen, če so bili izdatki izplačani v obdobju štirih let od nakupa prevoznega sredstva.

Olajšave DDV-ja

Ob nakupu novih oziroma rabljenih avtomobilskih vozil, je zaračunan DDV v višini 4%, le če je meja kubikov vozila sledeča:

- 2000 kubikov, če je motor na bencinski pogon
- 2800 kubikov, če je motor na dizelski pogon.

DDV v višini 4% je zaračunan tudi:

- ob istočasnem nakupu pritiklin
- uslugam za prilagoditev vozil, ki niso bila še prilagojena in so že v lasti prizadete osebe (tudi če so kubiki višji od tistih že omenjenih)
- ob prodaji štrumentov in dodatkov, ki so bili uporabljeni za prilagoditev vozila.

Olajšan DDV v višini 4% je lahko zaračunan tudi na popravila adaptacij vozil prizadetih oseb ter na prodajo rezervnih delov, ki služijo adaptacijam (okrožnica Agencije za Prihodke št. 17/E iz dne 24.04.2015)

Olajšanega DDV-ja se lahko poslužuje le prizadeta oseba ali družinski član, ki davčno vzdržuje prizadeto osebo (oziroma za usluge narejene za adaptacije, katerih koristnik je prizadeta oseba).

So izključena iz olajšave vsa vozila, ki niso v lasti prizadete osebe, ampak pripadajo trgovskim družbam, zadrugam, javnim ustanovam ali privatnikom (tudi če so izrecno namenjena za prevažanje prizadetih oseb).

Možna je le enkratna brezmejna olajšava DDV-ja v obdobju štirih let (rok štarta od datuma nakupa).

Olajšave ni mogoče koristiti, če je bilo vozilo izvoženo v tujino in izbrisano iz Javnega Avtomobilskega Registra (okrožnica Agencije za Prihodke št. 19/E iz leta 2012).

Z okrožnico št. 11/E iz dne 21. maja 2014, je Agencija za Prihodke pojasnila, da v primeru kraje vozila, katero ni bilo najdeno oz. povrnjeno, je možna olajšava DDV-ja ob nakupu novega vozila, tudi v teku štirih let od datuma nakupa vozila.

V tem primeru, prizadeta oseba mora predložiti trgovcu prijavo kraje vozila in registracijo izgube posesti, ki je bila izvedena pri Javnem Avtomobilskem Registru.

Izguba olajšave

V primeru, da je vozilo prodano pred potekom dveh let od datuma njegovega nakupa, je potrebno poravnati razliko med davkom brez olajšav (22%) in olajšanim davkom (4%), razen če je prizadeta oseba primorana prodati vozilo zaradi poslabšanja svojega zdravstvenega stanja, za katero potrebuje druge adaptacije.

POZOR

Dedič prizadete osebe, lahko proda vozilo pred iztekom dveh let od datuma nakupa vozila z olajšavo DDV-ja (4%), brez obveznosti povračila razlike davka.

Obveznosti podjetja

Podjetje, ki prodaja vozila z olajšavo DDV-ja, mora:

- izdati fakturo s pojasnilom, da je bila operacija izvedena na podlagi zakonov 97/86 in 449/97, oziroma zakona 342/2000 ali zakona 388/2000. V primeru uvoza mora biti naveden zakon 97/86 na potrdilu carine
- posredovati Agenciji za Prihodke datum operacije, številko evidenčne tablice, anagrafske ter rezidenčne podatke kupca.

Sporočilo mora biti oddano v roku 30 dni od prodaje oz. uvoza, uradu Agencije, ki je pristojen za območje kjer živi kupec.

Nakup vozila z leasingom

Olajšava DDV-ja v višini 4%, je predvidena tudi v primeru nakupa z leasingom, toda samo, če je v pogodbi predviden "prenos".

V klavzulah pogodbe mora izstopati volja obeh strank, da se prenese lastnina vozila na porabnika, seveda po odkupnini ob koncu najeminske finančne pogodbe.

V tem primeru, kot je sklenila Agencija za prihodke s sklepom št. 66/E iz dne 20. junija 2012, lizinško podjetje se lahko poslužuje predvidenih ugodnosti bodisi pri računanju odkupnine kot pri računanju najemnine.

Koriščenje DDV-ja v višini 4% je možno le, če ob sklenitvi lizinške pogodbe:

- koristnik priskrbi podjetju predvideno dokumentacijo (glej naslednje odstavke)
- obstajajo zakonsko predpisani pogoji (npr., opomba na prometni knjižici o morebitnih adaptacijah).

Lizinško podjetje mora posredovati Agenciji za prihodke vse prepoznavne podatke opravljenega posla.

Od datuma sklenitve pogodbe začne učinkovati:

- štiriletno obdobje, med katerim koristnik ne sme ponovno koristiti olajšave
- dvoletno obdobje, med katerim se mora koristnik posluževati vozila.

V primeru, da ni spoštovan zadnji navedeni pogoj, propade ugodnost (razen, če je bila potrebna odpoved zaradi prilagoditve vozila).

Stalna oprostitev plačevanja koleka za avto

Oprostitev plačevanja koleka je možna za vsa vozila, ki so navedena v preglednici na 5 strani, le če ta ne presegajo motorne prostornine, ki daje možnost koriščenja olajšanega DDV-ja (2000 kubikov za avtomobile na bencinski pogon in 2800 kubikov za avtomobile na dizelski pogon).

Oprostitev se lahko poslužuje prizadeta oseba ali družinski član, ki davčno vzdržuje prizadeto osebo.

Deželni davčni urad je odgovoren za odločanje o oprostitvi plačevanja koleka, v deželah kjer ta ne obstaja, se koristnik lahko obrne do območnega urada Agencije za prihodke.

Za upravljanje dokumentacije se nekatere dežele poslužujejo urada Aci.

POZOR

Dežele imajo možnost razširiti olajšave tudi na ostale kategorije prizadetih oseb, ki niso navedene na začetnem seznamu. Zato je priporočljivo, da se oseba, ki namerava koristiti olajšavo, zgleda pri pristojnem uradu in preveri pravico do olajšave.

V primeru, da ima prizadeta oseba več vozil, je oproščena plačevanja kolkovine samo za eno vozilo; ob vložitvi potrebne dokumentacije, bo oseba posredovala podatke evidenčne tablice slednjega vozila.

Vozila, ki pripadajo javnim ali privatnim subjektom, kot so npr. javne ustanove, zadruga, prevozna društva, večnamenski taxi, in t.d., ne koristijo olajšave.

Če se prizadeta oseba želi posluževati olajšave, mora v prvem letu predložiti (ali poslati s priporočenim pismom) zahtevano dokumentacijo pristojnemu uradu (glej v nadaljevanju temu namenjen postavki).

Dokumente je treba poslati v roku 90-ih dni po zapadlosti roka za plačevanje.

Odobrena oprostitev velja tudi za naslednja leta, torej ni potrebno, da upravičenec ponovno pošlje zahtevo in dokumente.

Vsekakor, ko prenehajo pogoji za pridobitev oprostitev, (npr. pri prodaji vozila) zainteresirana oseba mora obvestiti isti urad, v katerem je bila vložena prošnja za oprostitev.

Uradi, ki so prejeli prošnjo, sporočijo podatke, ki so navedeni v prošnji (datum in zaporedna številka, davčna številka prosilca, evidenčna tablica in vrsta vozila, morebitna davčna številka lastnika, v primeru da je prosilec od njega davčno vzdrževan) informatškemu sistemu Davčnega angrafskega registra.

Uradi morajo sporočiti zainteresiranim osebam, če je bila njihova prošnja sprejeta ali zavrnjena.

Ni potrebno izpostaviti obvestila ali označbe, da je vozilo oproščeno davka.

Oprostitev davka za prepis lastništva

Vozila, ki služijo za prevoz prizadetih oseb ali ki jih vozijo prizadete osebe (ki pripadajo kategorijam navedenim v preglednici na 5. strani) so oproščene plačila davka za prepis v PRA – Javni register vozil, oziroma za registracijo prepisa lastništva.

Oprostitev ni predvidena za vozila slepih in gluhih oseb.

Oprostitev je lahko koriščena ob prvem vpisu v JRV za novo vozilo ali pa za prepis lastništva rabljenega vozila.

Oprostitev plačila davka se vloži izključno na pristojnem uradu JRV; oprostitev velja tudi v primeru, da je vozilo last sorodnika, ki davčno vzdržuje prizadeto osebo.

Kdaj lahko sorodnik prizadete osebe koristi olajšavo

Namesto prizadete osebe, omenjene olajšave (Irpef, DDV, kolek, davek na prepis) lahko koristi sorodnik, pod pogojem da davčno vzdržuje prizadeto osebo.

V tem primeru, dokument, ki potrjuje strošek je lahko naslovljen na prizadeto osebo ali na njegovega sorodnika, slednji mora davčno vzdrževati prizadeto osebo.

Prizadeta oseba je davčno vzdrževana, samo v primeru da njeni dohodki ne presegajo 2,840,51 evrov. Pri izračunu najvišjega dohodka ne upoštevamo neobdavčenih dohodkov, kot na primer socialne pokojnine, nadomestila (vključno tista za spremstvo), pokojnine in nakazila izdana slabovidnim, gluhonemim ter civilnim invalidom.

Olajšave lahko koristi izključno prizadeta oseba, če pri izračunu najvišjega dohodka ugotovimo, da je prej navedena meja prekoračena,: zato, dokument, ki potrjuje strošek, mora biti naslovljen izključno na prizadeto osebo.

POZOR

V primeru, da subjekt davčno vzdržuje več prizadetih oseb, ob nakupu vozila ima pravico do olajšave, v istem štiriletnem obdobju, za vsako izmed prizadetih oseb.

Dokumentacija

Navaja se seznam dokumentov, ki si jih mora prizadeta oseba nabaviti, kadar ni potrebna adaptacija vozila.

V naslednjem odstavku bo govora o dokumentaciji in posebnih pogojih, ki se nanašajo na prizadete osebe z okrnjenimi oz. onemogočenimi motoričnimi sposobnostmi (ki nimajo hudih težav pri hoji).

1. Potrdilo o prizadetosti:

- za slepe in gluhe osebe: potrdilo mora biti izdano s strani javne zdravniške komisije, ki potrjuje njihovo stanje

- za duševno prizadete osebe, se zahteva
 - zapisnik, ki ga izda Zdravniška komisija ASL (ali združena komisija Asl-Inps), iz katerega izhaja, da je osebek hudo prizadet (3. odst.- 3. čl. zakona št. 104 iz leta 1992), zaradi psihičnih motenj
 - potrdilo iz katerega izhaja višina odškodnine za spremstvo, (zakon št. 18/1980 in zakon št. 508/1988), ki ga izdaja za to zadolžena Komisija (Komisija za ugotavljanje civilnih invalidnosti, kot je navedeno v zakonu št. 295/1990)
- za prizadete osebe s hudimi težavami pri hoji oz. ki so utrpeli veliko amputacij, je potreben zapisnik, ki potrjuje prizadetost in ga izda Zdravniška komisija ASL (ali združena komisija Asl-Inps). Iz zapisnika mora biti razvidno, da je oseba hudo prizadeta (3. odst, 3. čl., zakona št. 104 iz leta 1992), zaradi patologij (vključene so tudi številne amputacije), ki predvidevajo stalne težave pri hoji.

Glede zahtevanega zdravniškega potrdila na podlagi okrožnice št. 21 z dne 23. aprila 2010, Agencija za prihodke pojasnjuje:

A. *Duševno prizadete osebe* se lahko poslužujejo davčnih olajšav ob nakupu vozila (kot je predvideno za ostale kategorije prizadetih oseb) čeprav je njihovo zdravstveno stanje potrjeno s strani javne zdravstvene komisije in ne s strani zdravniške komisije ASL. V potrdilu mora biti izrecno navedena huda patologija, psihične in/ali duševne narave.

Potrdilo ni veljavno, če v njem ni razvidno stanje prizadete osebe. Na primer, potrdilo ni veljavno, če je v njem potrjeno »...oseba je popolnoma in stalno nezmožna delati in potrebuje stalno nego, kajti ne utegne izvajati vsakodnevna opravila.« V tem primeru, čeprav je bilo potrdilo izdano od javne zdravniške komisije, ni mogoče razbrati vrste prizadetosti, kot sicer zahteva davčna zakonodaja.

B. *Prizadete osebe s hudimi težavami pri hoji oz. ki so utrpeli veliko amputacij*, lahko dokumentirajo hudo prizadetost s potrdilom, ki ga izda javna zdravstvena komisija, kot je bilo navedeno v prejšnjem odstavku. V potrdilu naj bo izrecno navedeno, da oseba »zaradi hudih težav se ne utegne samostojno premikati in ima potrebo po spremljevalcu«. V zdravniškem potrdilu mora biti izrecno navedena huda patologija.

C. *Osebe s sindromom Down* spadajo med duševno prizadete osebe in se lahko poslužujejo davčnih olajšav s pomočjo potrdila, ki ga izda družinski zdravnik.

D. Prizadeta oseba se lahko poslužuje davčnih olajšav za nakup vozila tudi v primeru, ko je odškodnina za spremstvo nadomeščena z drugimi stranskimi podporami (npr. hospitalizacija pri zdravstveni ustanovi s popolnim plačilom mesečnine v breme javnih ustanov).

2. *Nadomestna izjava javnega akta* (samo za posluževanje DDV-ja v višini 4%)

Z izjavo je potrebno potrditi, da v obdobju štirih let pred nakupom vozila, ni bilo kupljeno nobeno podobno vozilo s pomočjo olajšave.

V primeru, da je bilo vozilo kupljeno v krajšem obdobju od predvidenih štirih let, mora koristnik izročiti uradu Javnega Avtomobilskega Registra potrdilo o odpisu starega vozila.

3. Kopija zadnje davčne izjave ali samopotrditev

V primeru, da je vozilo naslovljeno na družinskega člana prizadete osebe, v davčni izjavi mora biti razvidno, da je prizadeta oseba davčno vzdrževana tistega družinskega člana.

POZOR

4. čl. zakonskega odloka št. 5/2012 je uvedel nekatere pomembne poenostavitve v zvezi s potrdili prizadetih oseb.

Predvideno je:

- v zapisniku izdanem od Zdravniške komisije, ki potrjuje prizadetost osebe, morajo biti utemeljeni zdravniški rekviziti, ki pogojujejo koriščenje davčnih olajšav (ter izdajo dokumenta za invalide)
- zdravniško pravna dokazila – neobhodno potrebna za koriščenje davčnih olajšav – so lahko nadomeščena z zapisnikom Zdravniške komisije. Zainteresirani mora vložiti kopijo zapisnika skupaj z izjavo/potrditvijo o avtentičnosti dokumenta ter istočasno izjaviti, da kar je dokazal ni bilo preklicano, prekinjeno ali spremenjeno.

Posebna pravila za prizadete osebe z okrnjenimi oz. onemogočenimi motoričnimi sposobnostmi

Pogoj koriščenja olajšave s strani prizadete osebe z okrnjenimi oz. onemogočenimi motoričnimi sposobnostmi (toda ne s hudimi težavami pri hoji), je adaptacija vozila. Ni nujno potrebno, da je prizadeti osebi dodeljena odškodnina za spremstvo.

Motorična prizadetost mora biti izrecno navedena na dokazilu izdanem s strani pristojne Zdravniške komisije ali drugih javnih zdravstvenih komisij, ki so pooblašene za ugotovitev prizadetosti.

POZOR

Mladoletne prizadete osebe, ki se nahajajo v hudi situaciji (3. odst. 3. čl. Zakona št. 104/1992) katerim je bilo tudi priznано, da imajo omejene ali zmanjšane možnosti gibanja, brez drugih specifičnih indikacij, lahko koristijo nižjo stopnjo DDV-ja za nakup vozila tudi če ga ne prilagodijo osebnim potrebam. (Okrožnica Agencije za Prihodke št. 11/E z dne 21. maja 2014).

Za katera vozila?

Olajšave za vozila in za bivalna vozila (v zadnjem primeru samo IRPEF olajšava) koristijo prizadete osebe, ki spadajo v navedeno kategorijo tudi za nakup:

- motornih vozičkov
- vozila ali motorna vozila za mešano uporabo ali za prevoz invalida.

Na 5. strani dobite seznam vozil za katere se lahko vpraša davčno olajšavo.

Adaptacija vozila

Adaptacija vozila je nujen pogoj za koriščenje vseh olajšav (DDV, IRPEF, kolek in davek na prepis) s strani prizadetih oseb z okrnjenimi oz onemogočenimi motoričnimi sposobnostmi.

Izvedene spremembe za prilagoditev vozila morajo biti navedene na vozniškem listu. Spremembe lahko zadevajo naprave za upravljanje avta, karoserijo ali predelavo notranjih prostorov, tako da se omogoči vstop invalidu.

Za invalide, ki imajo posebno vozniško dovoljenje, se smatra kot adaptacija tudi serijski avtomatični menjalnik brzine (ali avtomatična sklopka), le če je le-tega predpisala Krajevna Zdravstvene Komisija, katera ugotavlja sposobnost za vožnjo.

Kot primer ustreznih adaptacij karoserije navedemo sledeče primere:

- Platforma na mehanični, električni in hidraulični pogon;
- Zložljiva zadnja stopnica na mehanični, električni in hidraulični pogon;
- Vzdigovalna ročica na mehanični, električni in hidraulični pogon;
- Dvigalka na mehanični, električni in hidraulični pogon;
- Drsni sedež, ki omogoča prizadeti osebi lažji vstop;
- Sistem za pritrditev vozičkov povezan s sistemom zadrževanja prizadete osebe (varnostni asovi);
- Drsna vrata;
- Druge prilagoditve ki, čeprav niso tu navedene, imajo direktno povezavo s telesno prizadetostjo.

Navadni dodatki, ki jih ponujajo kot "optional" ali oprema že vključena v homologiranem vozilu, katero se lahko doda na prošnjo kupca, se ne smatrajo kot posegi za prirejenost vozila.

Olajšan DDV ob nakupih

Ko prizadeta oseba z zmanjšano možnostjo gibanja kupi vozilo, ima pravico do olajšanega DDV-ja v sledečih primerih:

1. poleg avtomobilov lahko kupi motorna vozila ali motocikle s prikolico, motorno vozilo za prevažanje oseb in predmetov, ali za posebni prevoz prizadete osebe;
2. pred nakupom mora biti vozilo prilagojeno potrebam invalida (bodisi, ker je že bilo prilagojeno v tovarni ali, ker je bilo kasneje prirejeno od prodajalca);

3. tudi za predelave rabljenih vozil invalidskim potrebam, za popravila že vgrajenih pripomočkov, ali za nakup pomožnih priključkov in dodatkov, se koristi nižjo stopnjo DDV-ja, oz. 4%.

Obveznosti podjetja.

Olajšava DDV-ja je možna, kadar prodajalec dodatkov in priključkov za prilagojena vozila, ali podjetje, ki ponuja storitve, izda fakturo (čeprav stranka ni zanjo zaprosila) na kateri navede, da posel sloni na določilih zakona št. 97/86, št. 449/97 in št. 342/2000.

Pri prodaji dodatkov ali za mehanska dela/popravila, zadostuje navesti zakon št. 449/97.

V primeru uvoza, mora biti na carinskem potrdilu naveden zakon št. 97/86.

Dokumentacija

Prizadete osebe z okrnjeno oz. onemogočeno možnostjo gibanja (a brez večjih težav pri hoji), morajo poleg zgoraj navedene dokumentacije predložiti tudi:

1. dvojniki posebnega vozniškega dovoljenja ali fotokopijo začasnega posebnega »rozastega« dovoljenja (samo prizadete osebe, ki vozijo). Prizadete osebe ali davčni vzdrževalci prizadetih oseb lahko koristijo odbitek IRPEF ne glede če imajo ali nimajo kakršnega koli vozniškega dovoljenja.
2. predložiti osebno izjavo, iz katere izhaja, da oseba ima stalno omejeno gibalno sposobnost, kot navedeno v njenem zdravniškem potrdilu, izključno .za koriščenje olajšave DDV-ja, v primeru stroškov za storitve ali za nakup dodatkov. V primeru, da je prizadeta oseba v breme kupca ali naročnika, se to doda v zgoraj omenjeni izjavi.
3. kopijo prometnega dovoljenja, iz katerega izhaja, da je vozilo opremljeno s pripomočki namenjenimi prizadetim osebam s posebnim vozniškim dovoljenjem ali, da je bilo vozilo prilagojeno potrebam invalida.
4. kopija potrdila o prizadetosti ali invalidnosti, ki jo je izdalo eno od javnih komisij. zadolženih za preverjanje teh primerov. V potrdilu mora biti izrecno naveden tip omejene motorične spretnosti.

3.. OSTALE OLAJŠAVE

Odbitek IRPEF-a za prizadete otroke

Davkoplačevalec, ki je tudi davčni vzdrževatelj prizadetega otroka, ima pravico do odbitka Irpef-a, katerega vsota niha glede na prijavljeni celotni dohodek.

Vsota osnovnih oz. teoretičnih odbitkov se določa v skladu s pravili: dejansko se znesek zmanjšuje pri povečanju dohodka, dokler se ne izniči pri vsoti dohodka 95.000 evrov.

POZOR

Se smatra, da je oseba v breme družinskega člana, ko njen dohodek ne presega 2.840,51 €.

Osnova odbitka za vzdrževane otroke, trenutno znaša:

- **1.220** evrov, za otroka do treh let.
- **950** evrov, za triletnega ali starejšega otroka.

V primeru, da so v družini več kot trije otroci, se zgoraj navedeni zneski zvišajo za 200 evrov, za vsakega otroka, začenši s prvim.

Višji odbitek za prizadetega otroka

Dodatni odbitek za prizadetega otroka, katerega prizadetost je bila potrjena v skladu z zakonom št. 104 iz leta 1992, znaša 400 evrov.

OSNOVA ODBITKA ZA VZDRŽEVANE OTROKE		
otrok mlajši od treh let	1.220 evrov	
otrok star tri leta in več	950 evrov	
prizadeti otrok	mlajši od treh let	1.620 evrov
	star tri leta in več	1.350 evrov
ko so v družini prisotni več kot trije otroci, se naveden odbitek poveča za 200 evrov, za vsakega otroka, od prvega dalje		

Dejanski odbitki

Pri določanju dejanskega odbitka Irpef-a, se mora pomnožiti teoretičen odbitek (naveden v preglednici) s koeficijentom, ki ga dobimo iz razmerja med razliko 95.000 in skupnim dohodkom, katero delimo s 95.000.

V skupni dohodek ne vključimo glavno bivališče in odnosne pritikline, temveč dohodek zgradbe v najemu, ki so podvržene režimu stanovanjskega kupona.

formula za izračun:	teoretični odbitek	x	$\frac{95.000 - \text{skupni dohodek}}{95.000}$
---------------------	-----------------------	---	---

Za izračun uporabimo količnik do četrte decimalne številke, brez zaokrožitve.

PRIMER

Davkoplačevalec s skupnim letnim dohodkom 30.000 € ki ima v breme desetletnega prizadetega otroka.

Dejanski odbitek za vzdrževanega otroka znaša 923,67 €, se tako izračuna:

$$1.350 \text{ (osnovni odbitek)} \times \frac{95.000 - 30.000}{95.000} = 1.350 \times 0,6842 = 923,67$$

Če v družini je več otrok, se znesku 95.000 €, navedenem v zg. primeru, doda še vsoto 15.000 € za vsakega otroka, ki se je rodil po prvorojencu. Torej, v primeru, da sta v družini dva vzdrževana otroka, bo vsota znašala 110.000 €, za tri otroke 125.000 €, za štiri otroke 140.000 € i.t.d.

RAZDELITEV ODBITKA MED STARŠEMA

Starša, ki nista pravno in dejansko ločena, si razdelita odbitek za otroke na 50% vsak. Obstaja tudi možnost, če se oba strinjata, da se odbitek pripiše tistemu, ki ima višji dohodek, tako, da si ta lahko odbije v celoti pristojne vsote. To možnost lahko uporabi starš z višjim dohodkom, da koristi celoten odbitek če drugi starš, z nižjim dohodkom, se nahaja v t.i. stanju »nemožnosti«).

KAJ POMENI »INCAPIENZA« OZ. »NEZMOŽNOST?»

Se uporabi izraz nezmožnost, ko celotna vsota odbitkov, ki jo lahko davkoplačevalec koristi je višja od BRUTO davka. V teh primerih ni mogoče zahtevati presežek kot vračilo ali ga uporabiti kot kompensacijo za druge davke in ni možno ga koristiti v prihodnji davčni napovedi. Dejansko se izgubi ta del odbitka.

Olajšave Irpef-a za zdravstvene izdatke in pripomočke.

Odbitni stroški (v zvezi z dohodkom)

V celoti se lahko odbijejo iz skupnega dohodka prizadete osebe:

- splošni zdravstveni stroški (npr. storitve splošnega zdravnika, stroški za nakup zdravil)
- stroški za »specifično oskrbo«

Spadajo med stroške za »specifično oskrbo« naslednji izdatki:

- stroški za bolničarško nego in za rehabilitacijo
- stroški za storitve, ki jih nudi osebje, ki ima poklicno kvalifikacijo in je bilo dodeljeno za osnovno oskrbo, ali za tehničnega skrbstvenega operaterja, namenjenega izključno neposredni oskrbi osebe;
- stroški za storitve, ki jih nudi koordinacijsko osebje za osnovno oskrbo s kvalifikacijo poklicnega vzgojtelja, ali za storitve, kvalificiranega osebja, ki je dodeljeno animaciji in/ali zaposlitveni terapiji.

POZOR

Omenjeni stroški se lahko odbijejo tudi, če je koristil storitve prizadeti družinski član, ki ni v davčno breme družine.

V primeru nastanitve prizadete osebe v ustanovo za socialno varstvo in v bolnico, ni mogoče odšteti celotne oskrbnine, temveč samo tisti del, ki zadeva zdravstvene stroške ter stroške za posebno strokovno nego. Zato mora ustanova za socialno varnost v svoji dokumentaciji ločeno navesti vse stroške.

Odbitni stroški iz Irpef-a

Je mogoče odbiti iz Irpef-a določene zdravstvene stroške in stroške za nakup pripomočkov v višini 19%.

Glede na posebne zdravstvene stroške se, v podrobnosti, lahko odbije samo za vsoto, ki presega 129,11 € (npr. analize, kirurške in strokovne storitve).

Odbitka se lahko poslužuje tudi družinski član, ki davčno vzdržuje prizadeto osebo.

Celotni odbitek v višini 19%, brez odtegljaja franšize 129,11 €, je možen za sledeče stroške:

- prevoz z rešilcem prizadete osebe (strokovne storitve, ki jih je bil bolnik deležen med vožnjo ne spadajo v to kategorijo, temveč v prejšnjo – zdravstveni stroški se lahko odbijejo le za vsoto, ki presega 129,11 €)
- nakup naslanjača za neokretne osebe ali gibalno omejene osebe, nakup pripomočkov za preprečevanje zlomov, hernije in za odpravljanje napak hrbtenice;
- nakup ortopedskih protez
- gradnja navoznih klančin za odpravo zunanjih ali notranjih arhitektonskih ovir bivališča. Če že koristimo z olajšavami v zvezi s gradbenim obnavljanjem, se v tem primeru lahko poslužujemo odbitka v višini 19% samo za tisto vsoto, ki presega olajšavo za gradbeno obnavljanje
- prilagoditev dvigala za prevažanje invalidnega vozička
- nakup tehničnih in informatičnih (računalniških) pripomočkov v prid samozadostnosti in integraciji prizadetih oseb (razpoznavne na podlagi 3 čl. zakona 104/1992). kot npr. stroški v zvezi z nakupom faxesa, modema, računalnika, prostoročnega telefona, ekrana na dotik, tipkovnice s povečanimi tipkami
- potrebna sredstva za spremstvo, hojo/ gibljivostjo in za dviganje prizadetih oseb.

Tudi za stroške, ki jih plačujejo gluhonemi za tolmačenje (priznani na podlagi zakona št. 38 z dne 26.maja 1970) je predvideno, da se jih le-te lahko odbije v višini 19% vsote, v primeru, da so izvajalci storitve izdali davčno dokumentacijo za opravljeno delo.

Bistveno je, da davkoplačevalec shrani vse račune in dokumente, katere bi jih uradi Agencije za Prihodke lahko zahtevali.

Tudi družinski član prizadete osebe si lahko odbije 19% stroškov, v primeru, da vzdržuje prizadeto osebo.

Dokumentacija

Glede potrdila, ki jih mora imeti prizadeta oseba, da vpraša za davčne olajšave (odbitek ali odštevanje) se daje na znanje, da spadajo v kategorijo »prizadetih«, tiste osebe, katerim je priznala prizadetost zdravniška komisija ustanovljena po 4. čl. zakona št. 104 /1992, kot tudi osebe, katerim so druge zdravniške javne komisije, pristojne za priznanje civilnih, delovnih, vojnih ali drugih invalidnosti, dokazale prizadetost.

Tudi težki vojni invalidi (14. čl. Enotnega besedila št. 915 /1978) in njim poenačene osebe so priznane kot prizadete in ni potrebno, da zdravniške komisije, ustanovljene po 4. čl. zakona št. 104/1992, previrijo stanje prizadetosti.

Za te osebe zadostuje dokumentacija, ki so jim izdala razna pristojna ministrstva v zvezi s pokojninskimi ugodnostmi.

Osebe, katerim je bila prepoznana prizadetost po 3. čl. zakona št. 104/1992, lahko to dokažejo z lastno izjavo (nadomestna osebna izjava; podpisa ni potrebno overoviti, v

primeru, da se izjavi priloži kopijo dokumenta o istovetnosti podpisnika), kjer bodo navedli vsa predhodna zdravniška preverjanja, ki so jih imele pri pristojnih ustanovah.

S sklepom št. 79/E z dne 23. septembra 2016, je Agencija za prihodke določila, da v primeru hude prizadetosti ali pohabljanja, za koriščenje odbitka zdravstvenih stroškov in specifične nege zadostuje potrdilo predvideno po zakonu št. 104/1992.

Huda in trajna prizadetost ali pohabljenost, niso predpogoj hude prizadetosti predpisane v 3 odst., 3. čl. zakona št. 104 iz 1992 leta.

Za civilne invalide, ki nimajo potrdila o handicapu, njihova huda in trajna prizadetost ali pohabljenost, če ni izrecno navedena v dokumentu, mora biti označena ko se jim prizna popolno invalidnost, ali vsekakor, ko se jim dodeli priznana vsota za spremstvo.

Potrebno je hraniti vse davčne dokumente, izdane za storitve oz. prodajo dobrin (fakture, potrdila o plačilu, pobotnice) za stroške za katere je priznan odbitek Irpef-a, kot tudi za zdravniške stroške, ki se jih lahko odbije od skupnega dohodka, saj jih uradi Agencije za Prihodke lahko zahtevajo.

Posebno pa:

- o za proteze, poleg pristojnih faktur (potrdila o plačilu ali pobotnice) je potrebno imeti in hraniti zdravniški predpis, razen če je bila storitev oskrbljena s strani osebja, ki izvaja dopolnilne zdravstvene terapije in je pooblaščen za neposredne stike z bolnikom.

V primeru, da osebje, ki izvaja dopolnilne terapije ne izda fakture, mora to osebje navesti izvršitev storitve na potrdilu o stroških.

Namesto zdravniškega predpisa, na zahtevo urada Agencije za Prihodke, lahko davkoplačevalec vloži lastno izjavo (podpisa ni potrebno overoviti, če se izjavi priloži kopijo dokumenta o istovetnosti podpisnika).

Izjavo se mora hraniti skupaj z potrdilom o stroških, in iz nje mora biti razvidna potreba po nakupu proteze (za davkoplačevalca ali za vzdrževanega družinskega člana) ter razlog nakupa.

- o V zvezi z nakupi tehničnih in informatičnih pripomočkov je potrebno imeti in hraniti, poleg fakture (potrdila o plačilu ali pobotnice), tudi zdravniško potrdilo, iz katerega izhaja, da je bil pripomoček potreben za okrepitev samozadostnosti in socialne vključitve prizadete osebe.
- o Edino veljavno potrdilo za nakup zdravil je tako imenovan »plačilni govoreči odrezek« (scontrino parlante), kjer mora biti navedeno, ali kupljeni izdelek spada med zdravila ali med lečilnimi pripomočki, številko AIC (autorizzazione immissione in commercio) oziroma dovoljenje za prodajo, količina ter davčna številka odjemalca.

Odbitek Irpef-a za pomočnice/ke (nepokretnih oseb)

Stroški za osebno oskrbo, ki jih nudijo pomočnice/ki prizadetim osebam, ki niso samostojne pri vsakdanjih opravilih, se lahko odbijejo iz IRPEF-a v višini 19 %.

Omenjeni odbitek se izračuna na strošek, ki ne presega 2.100€, takrat ko skupni dohodek davkoplačevalca ne presega 40.000 €. Pri določanju celotnega dohodka je treba vključiti tudi dohodek najemnin nepremičnin, podvrženih režimu stanovanjskega kupona (cedolare secca).

Potrebno je zdravniško potrdilo, ki dokazuje nepokretnost osebe. Na primer, nepokretna je tista oseba, ki ni zmožna se samostojno hraniti, opravljati nujne potrebe, se umivati, hoditi in se oblačiti.

Spada med nepokretne osebe tudi človek, ki mora biti pod stalnim nadzorstvom,.

Davčne olajšave niso dopuščene takrat, ko stanje nesamostojnosti ni povezano s specifično patologijo.

Odbitek na stroške, namenjene nepokretnemu družinskemu članu (vključen med tistimi, za katere je možno se posluževati odbitka) se lahko uveljavi tudi takrat, ko nepokretna oseba ni davčno vzdrževana.

Izdatke je treba potrditi z ustrežno dokumentacijo; zadostuje tudi potrdilo o plačilu, ki ga je podpisal pomočnica/ik. V dokumentaciji je treba navesti davčno številko in osebne podatke plačevalca ter pomočnice/ka.

V primeru, da je bil izdatek plačan v prid družinskega člana, morajo biti navedeni v potrdilu o plačilu tudi osebni podatki in davčna številka slednjega.

Druga pojasnila

Vsota 2.100 € se nanaša na enega samega davkoplačevalca, ne glede na število oseb, ki se poslužuje pomočnika. Torej, če je davkoplačevalec odplačal stroške zase in za enega od svojih družinskih članov, bo vsota vedno ista: 2.100€.

Če je več davkoplačevalcev odplačalo stroške za istega družinskega člana, bo vsota razdeljena med njimi.

Vsota prispevkov za družinske pomočnice/ke

Odbitek stroškov za oskrbo nesamostojnih oseb ne izključuje možnosti posluževanja drugih olajšav: odbitek od skupnega dohodka vseh plačanih socialno-skrbstvenih prispevkov za tovrstno osebo (npr. sluškinje, otroške varuške ter negovalno osebo za ostarele).

Odbitek prispevka v višini 1.549,37 € je možen le za del, ki je v breme delodajalca.

Olajšave DDV-ja za nakup tehničnih in informacijskih pripomočkov

Olajšana kvota za pripomočke

Se lahko poslužujemo olajšanega DDV-ja v višini 4% (namesto redne višine 22%) ob nakupu pripomočkov za spremstvo, za hojo ali za dvigovanje prizadetih oseb,.

Primer pripomočkov podvrženih 4% DDV-ja:

- stopniščni strežnik« (servoscala) in podobni pripomočki, ki prispevajo k premostitvi arhitektonskih pregrad prizadete osebe (med temi se upošteva tudi dvižno ploščad (piattaforme elevatrici), če je tehnično primerna za premikanje prizadetih oseb z okrnjenimi oz. onemogočenimi motoričnimi sposobnostmi
- proteze in pripomočki za trajno pohabljenje osebe
- zobne proteze, ortopedska in okulistična aparatura
- aparatura, ki omogoča poslušanje gluhim osebam
- naslanjači, nosilna sredstva, na motorni ali mehanski pogon, za nebogljene in pohabljene osebe, ki ne utegnejo hoditi
- servisne usluge, ki odvisijo od sklenjenih zakupnih pogodb, s katerimi bodo izvršena dela za odpravo arhitektonskih pregrad.

Olajšan DDV za tehnične in informacijske pripomočke

Poleg 19% odbitka IRPEF-a, ob nakupu tehničnih ali informacijskih pripomočkov za okrepitev samozadostnosti in socialne vključitve prizadete osebe, kot predvideva 3 čl. zakona št. 104/1992, se lahko koristi tudi znižani DDV v višini 4% (namesto redne višine 22%).

Znižani DDV se lahko koristi tudi ob nakupu mehanskih, elektronskih ali informacijskih aparatov in opreme, splošno dosegljivih ali namenoma zgrajenih. Med olajšane nakupe spadajo npr. fax, modem, računalnik, prostoročni telefon, itd.

Vsekakor pripomočki morajo biti namenjeni osebam, ki imajo trajno zmanjšano sposobnost pri gibanju, gledanju, slišanju ali govorjenju, in z uporabo katerih bodo imeli:

- olajšane
 - medsebojne odnose
 - sestavljanje grafičnih ali pisanih sporočil
 - obvladovanje okolja
 - dostop do informacij in kulture
- pomoč pri rehabilitaciji

Zahtevana dokumentacija

Da lahko koristi omenjeno nižjo stopnjo DDV-ja, mora prizadeta oseba, pred nakupom, izročiti prodajalcu sledečo dokumentacijo:

- specifično potrdilo, ki ga je izdal zdravnik urada ASL iz katerega izhaja, da je tehnični ali informacijski pripomoček je neposredno povezan s prizadetostjo
- potrdilo, ki ga je izdal pristojni urad ASL, da obstaja prepoznana in trajna prizadetost pri gibanju, gledanju, slišanju ali govorjenju.

Druge olajšave za slepe.

19% odbitek od IRPEF na stroške ob nakupu psa vodiča .

V četrtnem obdobju se lahko oseba posluži olajšave samo enkrat, razen ob izgubi psa. Odbitek se izračuna na celoten znesek stroška (okrožnica Agencije za Prihodke št. 238/2000).

Bodisi prizadeta oseba kot družinski član, ki jo vzdržuje, si lahko odbijeta navedeno celotno vsoto v enem samem obroku ali v štiriletni enako razdeljeni vsoti.

Pavšalni odbitek v višini 516,46 € za stroške namenjene vzdrževanju psa vodiča.

Za odbitek navedene vsote, ni potrebno, da prizadeta oseba dokumentira dejanske izdatke za vzdrževanje psa.

Družinski član slepe osebe ne more odbiti pavšalno vsoto, čeprav vzdržuje slepo osebo.

Olajšan 4% DDV za nakup založniških izdelkov.

Slepe in slabovidne osebe se lahko poslužujejo nižjega DDV-ja za nakup časopisov, dnevnikov, knjig, revij z izjemo pornografskih časopisov in revij, kot tudi ne knjižnih katalogov, ki so tiskani z braillovo pisavo ali posneti na avdio magnetski plošči.

Odbitek se koristi tudi za sledeče storitve: izvedba, vezanje in tisk založniških izdelkov, montaža in reprodukcija le teh, tudi če so izdelani z braillovo pisavo ali posneti na avdio magnetskih izdelkih.

Odbitki pri odstranitvi arhitektonskih pregrad

Pri posegih gradbene obnove se je možno posluževati odbitka Irpef-a v višini:

- **50%**, če je bil strošek opravljen med 26. junijem 2012 in 31. decembrom 2016, se izračuna na maksimalni znesek 96.000 evrov;
- **36%**, če je bil strošek opravljen po 1. januarju 2017, se izračuna na maksimalni znesek 48.000 evrov.

V kategorijo olajšanih posegov spadajo tudi:

- posegi za odstranitev arhitektonskih pregrad (npr. dvigala in tovorna dvigala)
- dela, ki so bila oz. bodo opravljena za izdelavo posebnih posegov, ki omogočajo premikanje, hudo prizadetih oseb (3. čl., 3. odst. zakona št. 104/1992), po notranjih in zunanjih prostorih, s pomočjo komunikacije, robotike ter ostalih tehnoloških pripomočkov.

Odbitka ni mogoče koristiti istočasno z odbitkom v višini 19%, ki je predviden za zdravniške stroške vezane na nakup posebnih pripomočkov za dviganje prizadete osebe.

Odbitek je predviden izključno za gradbene posege, ki omogočajo olajšano premikanje prizadetih oseb po notranjih in zunanjih prostorih.

Ni možna uporaba odbitka za navadne nakupe potrebščin ali dobrin, čeprav te služijo za olajšano komunikacijo in premikanje prizadete osebe.

Npr. ne pride v poštev nakup prostoročnih telefonov, ekranov na dotik, računalnikov ali prilagojenih tipkovnic za prizadete osebe.

Za taka sredstva je mogoč odbitek v višini 19%, saj spadajo v kategorijo tehničnih in informativskih podpor.

Med posege, za katere je predviden odbitek, spadajo tudi:

- gradnja zunanjega dvigala v stanovanju
- nadomeščanje stopnic z rampo, v poslopju ali v samostojnih objektih. Poseg mora biti v skladu s tehničnimi predpisi o odstranitvah arhitektonskih pregrad.

Vse dodatne informacije v zvezi z odbitkom (npr. obvezno plačevanje stroškov z nakazilom, ali porazdeljevanje odbitka v teku desetih let) so obrazložene v vodniku »**Ristrutturazioni edilizie: le agevolazioni fiscali**« ki ga dobite na spletnih straneh Agencije v sekciji »Agencija sporoča«

Olajšave davka ob dedovanju in donaciji.

Osebe ki podedujejo, ali dobijo v dar nepremičnine ali stvarne nepremišninske pravice, so dolžne plačati davek na dedovanje ali na donacijo.

Obstajajo različne prispevne stopnje za izračun davka, glede na sorodstveno zvezo med pokojnikom in dedičem (oz. osebo, ki daruje in obdarovancem).

Davčna pravila predvidevajo olajšani postopek pri dedovanju, ko gre za prizadeto osebo, potrjeno po zakonu št. 104/1992.

V takih primerih davek, ki ga mora plačati dedič ali obdarovanec, se izračuna le na tisti del dediščine (donacije), ki presega vsoto 1.500.000 €.

Nadalje, v primeru določenih situacij, zakon št. 112 z dne 22. junija 2016 predvideva oprostitev plačevanja davka na dediščino in darila, za imovino in pravice, ki sodijo v trust

ali, ki so obremenjeni z omejitvijo namembnosti in tiste, ki so namenjeni posebnim skladom v prid osebam s hudo prizadetostjo.

Za dosego oprostitve davka, cilj trusta, posebnega sklada in predpisov o omejitvi namembnosti imovin, mora biti usmerjen k družbeni vključitvi hudo prizadete osebe, njeni negi in zdravljenju.

Tak namen mora biti izrecno naveden v ustanovitvenem aktu trusta, v pravilniku posebnih skladov ali v ustanovitvenem aktu kjer so navedeni predpisi s katero se omeji namembnost nepremičnin.

4. POMOČ PRIZADETIM DAVČNIM ZAVEZANECM.

V času vložitve davčnih napovedi, Agencija za Prihodke ponuja posebno službo, ki pomaga prizadetim davkoplačevalcem.

Prizadeta oseba lahko dobi davčno pomoč direktno na svojem domu..

Funkcionarji Agencije za Prihodke pomagajo davčnim zavezancem, ki se ne morejo zgledati v uradih Agencije ali, ki imajo težave pri uporabi drugih storitev, ki jih nudi Agencija za Prihodke.

Pozamezniki, ki se želijo poslužiti omenjenih storitev, se lahko obrnejo:

- na združenja, ki delujejo v sektorju pomoči handikapiranim osebam,
- na socialne službe pri lokalnih ustanovah,
- na patronate,
- na koordinatoje pristojnega urada pri deželnih direkcijah Agencije za Prihodke.

Združenja in ustanove, ki želijo posredovati med davčnimi zavezanci in Agencijo, se morajo akreditirati pri koordinacijah pristojnih uradih posameznih deželnih direkcij.

Lahko pridobite informacije in pojasnila v zvezi s storitvami, ki jih nudijo na domu:

- če telefonirate na telefonsko številko 848.800.444 (od ponedeljka do petka od 9.00 do 17.00 in ob sobotah od 9.00 do 13.00 ure)
- neposredno na teritorialnih uradih Agencije.

Preko telefonske pomoči, oz. številke 848.800.444, lahko dobite seznam pristojnih deželnih koordinatorjev Agencije za prihodke.

5. POVZETEK OLAJŠAV

	vrsta prizadetosti (glej opombi 1 in 2)	odstotek olajšanega DDV-ja 4%	odbitek IRPEF-a v višini 19%	stalni odbitek IRPEF-a	Celotni odtegljaj od dohodka
1. Nakup novega ali rabljenega avta ali motornega vozila (za oprostitvev plačevanja avtomobilske takse glej opombo 3)	B in C	Da (4)	Da (5)	=	=
2. Storitve uslug s strani delavnic za prilagoditev vozil, tudi rabljenih, okrnjenim sposobnostim prizadete osebe, vključno z nakupi pomožnih pripomočkov.	C	Da (4)	Da (5)	=	=
3. Odvečni stroški za redna popravila (z izjemo, npr., zavarovalniške premije, goriva in motornega olja)	B in C	Ne	Da		
4. Stroški za vozila/pripomočke, ki se jih uporablja pri spremstvu, pri hoji, pri dvigovanju (npr.: prevoz prizadete osebe z rešilcem, nakup naslanjača za nepokretne oz. pohabljene osebe, ki se ne utegnejo premikati, nakup naprave za preprečevanje zlomov, hernije ter za korekturo hrbtencičnih hib, nakup protez za premikanje, gradnja ramp za odpravo zunanjih ali notranjih arhitektonskih ovir bivališča, prilagoditev dvigala invalidskim vozičkom)	A	Da	Da		
5. Nakup tehničnih in informativnih (računalniških) sredstev (npr.: računalnika, fax-a, modema ali drugih telematskih sredstev)	A	Da (6) (7)	Da		
6. Splošni zdravniški stroški in stroški za specifično nego v primeru hude in trajne prizadetosti ali pohabljenosti. Za posebne negovalne stroške se upošteva: nega s strani bolniške sestre ter stroški za rehabilitacijo; osebje, ki je usposobljeno za osnovno nego ali tehnični operater za neposredno nego osebe; osebje, ki je zadolženo za usklajevanje osrednje skupine asistentov; profesionalni vzgojitelj; kvalificirano osebje, ki se ukvarja z animacijo in/ali terapije zaposlitve	A	=	=	=	Da
7. Splošni zdravniški in parazdravniški stroški in stroški za specifično nego, ki so bili potrošeni za nastanitev prizadete osebe v ustanovi za nego in hospitalizacijo. V primeru, da je bila poravnana preživnina/oskrba tej ustanovi, olajšava je lahko koriščena le za zdravniške in parazdravniške stroške, ki morajo biti navedeni v dokumentaciji, ki jo izda ustanova.	A	=	=	=	Da

	vrsta prizadetosti (glej opombi 1 in 2)	odstotek olajšanega DDV-ja 4%	odbitek IRPEF-a v višini 19%	stalni odbitek IRPEF-a	Celotni odtegljaj od dohodka
8. Zdravniški stroški za nastanitev starejše osebe (če je prizadeta, se upošteva prejšnjo točko) v ustanovi za nego in hospitalizacijo (v primeru, da je bila poravnana prežिवnina/oskrba tej ustanovi, ni mogoče koristiti olajšave za stroške hospitalizacije, temveč samo za zdravniške stroške oz. za specifično nego; ti morajo biti posebej navedeni v dokumentaciji, ki jo izda ustanova)	D	=	samo za vsoto, ki presega 129,11 evrov	=	=
9. Nakup ali najem zdravstvenih protez (npr.: zobne proteze in ortodontski aparat, vključno s polžasto osovino in kapsulami; očesa ali umetne roženice; kontaktne leče in oziralna tekočina; slušni aparati, vključno z žepnimi modeli na kabel in vgrajenimi v naočnikih; ortopedske naprave, vključno z zdravniško/kirurškimi pasovi, ortopedskimi čevlji in petami, izdelani po meri; proteze, bergle, kanadske palice in podobno; aparature vgrajene v človeški organizem, kot npr. stimulator in srčna proteza ter podobno), oziroma zdravstvene opreme (npr.: aparatura za inhalacije ali aparatura za merjenje krvnega pritiska)	D	(8)	samo za vsoto, ki presega 129,11 evrov	=	=
10. Kirurški posegi, analize, rentgenske raziskave, raziskave in aplikacije; strokovne usluge; usluge, ki jih nudi splošni zdravnik; nakup zdravil; hospitalizacija ali nastanitev vezana na kirurške posege, presaditev organov. V primeru, da je stroške utrpela državna zdravniška služba, je možen odbitekizključno za plačane pristojbine.	D	=	samo za vsoto, ki presega 129,11 evrov	=	=
11. Stroški za tolmačenje priznanih gluhih oseb, kot predvideva zakon št. 381 iz dne 26. Maja 1970	B	=	Da	=	=
12. Obvezni socialni prispevki plačani za osebe, ki nudi hišna opravila in nego	D	=	=	=	Da
13. Stroški za nakup psa vodiča	(*)	=	Da (9)	=	=
14. Stroški za vzdrževanje psa vodiča	(*)	=	=	Enako 516,46 evrov	=

* odbitek koristijo lahko samo slepe osebe

Opombe k razpredelnici olajšav.

(1) VRSTA PRIZADETOSTI.

A – Tu navedene davčne olajšave, zadevajo splošno prizadete osebe, ne glede če prejmejo t. i. »nakazilo za spremstvo«.

Po zakonu so »prizadeti« tiste osebe, »ki imajo, stalne ali postopne, zmanjšane fizične, psihične ali čutilne sposobnosti, katerih posledica so težave pri razumevanju, pri medsebojnih odnosih ali pri vključitvi v delavno okolje in, zato socialno prikrajšane, oziroma osamljene.«

B – Davčne olajšave navedene v tej točki, se nanašajo na slepe, gluhe, psihično ali duševno prizadete osebe (resnost prizadetosti je botrovala, da je bilo osebi dodeljeno nakazilo za spremstvo), osebe z okrnjenimi sposobnostmi pri premikanju in hoji (ali, ki so utrpeli več amputacij), katerim je priznana huda prizadetost na podlagi 3.čl. 3. odst. zakona št. 104 /1992.

C – Davčne olajšave navedene v tej točki, zadevajo prizadete osebe z okrnjenimi sposobnostmi pri premikanju in hoji, z lažjo prizadetostjo, ne glede na to, če prejmejo nakazilo za spremstvo.

Vozilo za omenjene osebe mora biti prilagojeno (pri ustroju upravljanja vozila ali na karoseriji), oziroma, mora biti to opremljeno z avtomatično menjalno ročico (po predpisu pristojne zdravniške komisije).

D - Davčne olajšave navedene v tej točki, zadevajo vse davčne zavezance, ne glede če so ali niso prizadete osebe.

(2) DRUŽINSKI ČLAN PRIZADETE OSEBE.

Družinski član prizadete osebe (soprog/a, bratje, sestre, tasti, snahe, zetje, posvojitelji, sinovi in starši, ali, če jih ni, najbližji potomci ali predniki) lahko izkoristi olajšave (DDV, Irpef, avtomobilsko takso, itd.) če davčno vzdržuje prizadeto osebo (oziroma, če njen celotni bruto dohodek ne presega vsote 2.840,51 €).

Stroški navedeni v 6. in 7. točki razpredelnice so izjema, v kolikor se jih lahko odbije iz celotnega dohodka, čeprav družinski član ni davčno vzdrževan.

Pavšalni odbitek za stroške psa vodiča lahko koristi samo slepa oseba (ne pa osebe, ki davčno vzdržujejo prizadeto osebo) ne glede na potrdila o dejanskih stroških.

Glede na olajšave DDV-ja, v primerih ko prodaja ali storitve so namenjene izrecno prizadeti osebi (oziroma za olajšave navedene v 1. in 2. točki razpredelnice), je določeno, samo za olajšave za vozila, da koristnik finančne opracije je lahko tudi družinski član prizadete osebe, ki jo davčno vzdržuje.

(3) OPROSTITEV PLAČEVANJA KOLEKA ZA AVTO IN PREPIS V JAVNI REGISTER PREVOZNIH SREDSTEV (PRA).

Za trajno oprostitev davka na avto, mora oseba z okrnjenimi fizičnimi sposobnostmi, oziroma z okrnjenimi sposobnostmi pri premikanju, imeti prilagojeno vozilo.

Osebe s prizadetostjo navedeno v 1 opombi s črko B, se lahko poslužujejo olajšave, čeprav vozilo ni prilagojeno.

Za koriščenje olajšave je zahtevana ista meja kubikov motorja kot za olajšave DDV-ja (2.000 kc za vozilo z bencinskim pogonom ali 2.800 kc za dizelsko vozilo). Če je prizadeta oseba lastnica več vozil, lahko izkoristiti olajšavo samo za enega in sicer, za tistega, ki si ga sama izbere. Oseba mora obvestiti pristojni urad in navesti podatke registrske tablice izbranega avtomobila.

Oprostitev plačevanja davka za vpis vozila v Javni register prevoznih sredstev (PRA) je možna bodisi za nova kot za rabljena vozila. Gluhe in slepe osebe ne morejo koristiti take olajšave.

(4) OLAJŠAVE DDV- ja V VIŠINI 4%

Olajšavo se lahko koristi za nova oz. rabljena vozila. Pri olajšavi DDV-ja ni pomembna vrednost vozila, temveč motorna prostornina (do 2.000 kc za vozila na bencinski pogon in do 2.800 kc za vozila na dizelski pogon).

Olajšavo lahko koristimo za eno samo vozilo tekom štirih let. Možno je koriščenje olajšave DDV-ja pred iztekom roka (predvidena štiri leta), le v primeru, da je bilo prejšnje vozilo izbrisano iz Javnega registra prevoznih sredstev (PRA), v kolikor je odpisano.

Za prizadete osebe z okrnjenimi sposobnostmi pri premikanju, katerih prizadetost ni priznana kot huda, morajo biti vozila prilagojena telesni hibi pred nakupom (serijsko izdelana prilagojena vozila ali prilagojena vozila na prošnjo kupoprodajalca).

V teh primerih je potrebno imeti posebno vozniško dovoljenje (ki ga oseba lahko pridobi tudi v obdobju enega leta od datuma nakupa vozila), razen če prizadeta oseba ni v stanju, da dovoljenje pridobi (ker je mladoletnik ali, ker mu prizadetost tega ne dopušča).

Za prilagoditev vozil, ki so že v lasti prizadete osebe, olajšave so neodvisne od motorne prostornine vozila.

(5) OLAJŠAVA IRPEF-a AVTOMOBILA

V tem primeru ni predvidenih omejitev kotorne prostornine, kot sicer predvideva olajšava DDV-ja. Odbitek je možen za eno samo vozilo, v obdobju štirih let, v mejah zneska 18.075,99 evrov. Nista pomembna ne posest ne vrsta vožniškega dovoljenja.

Možno se je poslužiti celotnega odbitka že v prvem letu, ali porazdeliti slednjega na štiri enake letne obroke. Če je prvo vozilo izbrisano iz Javnega registra prevoznih sredstev (PRA), ker je/bo odpisano, je možno ponovno koriščenje ugodnosti v istem štiriletnem obdobju. V primeru, da je bilo vozilo ukradeno, bo izračun odbitka za nakup novega vozila v istem štiriletnem obdobju enak razliki med predvidenem zneskom, v višini 18.075,99 evrov, in morebitni odškodnini zavarovalnine.

(6) KOPIČENJE OLAJŠAV DDV-ja – IRPEF-a

Načeloma, celotni odbitek stroška IRPEF-a, večkrat sovпада s koriščenjem oljšave DDV-ja v višini 4%. Za oljšavo DDV-ja glej tudi točko (8), kjer so navedene dobrine, za katere je predvidene znižana stopnja DDV-ja.

(7) TEHNIČNI IN RAČUNALNIŠKI PRIPOMOČKI

Tehnični in računalniški pripomočki, za katere velja oljšava DDV-ja v višini 4%, so vse tiste naprave in aparature mehanskega, elektronskega ali računalniškega izvora (v splošni prodaji ali namenoma izdelane), ki so namenjene osebkom z okrnjenimi sposobnostmi pri premikanju, vidu, sluhu ali govoru.

Ti pripomočki morajo služiti rehabilitaciji ali oljšanim medsebojnim odnosom, pisni ali grafični komunikaciji, prostorskemu nadzoru, dostopu informacijam in kulturi.

(8) OLAJŠAN DDV OB NAKUPU DRUGIH DOBRIN

Med ostale dobrine, ki lahko koristijo oljšano stopnjo DDV-jem v višini 4%, spadajo:

- Proteze in pripomočki v pomoč trajnim telesnim okvaram (vključno plenice za nepokretne, vmesne rjuhe, ortopedske in terapevtske postelje in žimnice, ki preprečijo preležanine, zračne žimnice povezane z alternativnim tlačilcem, zračne blazine jerico in blazine za vozičke ter zložene vozičke, ki preprečijo preležanine, kateteri, itd.); posebna dokumentacija mora potrditi stalno telesno okvaro prizadete osebe
- Ortopedske naprave (vključno z zdravniško/kirurškimi pasovi), predmeti in naprave, ki služijo za oporo zlomov (žlebovi, deske in podobno), predmeti in naprave, ki služijo zobnim, okulističnim protezam in drugo
- Slušne naprave, ki oljšajo poslušanje gluhim osebam in drugi ročni, telesni predmeti ali taki, ki so vgrajeni v človeškem organizmu, ki nadoknadijo pomanjkljivosti ali tegobe prizadete osebe
- Naslanjači ali podobna motorna ali mehanska vozila za invalide, vključno s strežnimi stopnicami in podobnimi pripomočki, ki služijo prizadetim osebam z okrnjenimi sposobnostmi pri premikanju, da premostijo arhitektonske pregrade
- Usluge, ki izhajajo iz zakupa del za premostitev ali odpravo arhitektonskih pregrad

(9) NAKUP PSA VODIČA

Možen je enkratni odbitek v obdobju štirih let, razen ob izgubi živali. Odbitka se lahko poslužuje slepa oseba ali družinski član, ki davčno vzdržuje prizadeto osebo. Možen je enkratni odbitek ali porazdelitev na štiri enake letne obroke.

6. VIRI

- Odlok Predsednika Republike št. 917 iz dne 22. decembra 1986 (Enotno besedilo obdavčitve dohodka)
- Zakon št. 30 iz dne 28. februarja 1997 (1. odstavek, 1. člena in 9. odstavek, 21. člena)
- Zakon št. 449 iz dne 27. decembra 1997 (8 člen)
- Odlok Ministerstva za finance iz dne 14. marca 1998
- Zakon št. 448 iz dne 23. decembra 1998 (39 člen), ki zadeva možnost uporabe samopotrdila s strani prizadete osebe pri dokazovanju lastnih razmer
- Zakon št. 448 iz dne 23. decembra 1999 (6 člen, 1. odstavek, črke e - g)
- Zakon št. 342 iz dne 21. novembra 2000 (50 člen)
- Zakon št. 388 iz dne 23. decembra 2000 (30. člen, 7. odstavek, 31. člen, 1. Odstavek, 81. Člen, 3. odstavek)
- Odlok Predsednika Republike št. 445 iz dne 28. decembra 2000 (Enotno besedilo zakonskih ukrepov in pravilnikov, ki zadevajo upravno dokumentacijo)
- Zakon št. 448 iz dne 28. decembra 2001 (2. člen, 1. in 3. odstavek)
- Zakon št. 200 iz dne 1. avgusta 2003 (1-bis. člen, 1. člen)
- Zakon št. 311 iz dne 30. decembra 2004 (1. člen, 349. odstavek)
- Zakon št. 296 iz dne 27. decembra 2006 (1. Člen, 6. Odstavek, 36., 37., 319., 387., 388. in 389. členi)
- Zakonski odlok št. 159 iz leta 2007, spremenjen z Zakonom št. 222/2007
- Zakonski odlok št. 5 iz dne 9. februarja 2012 (4. člen), spremenjen z Zakonom št. 35 iz leta 2012
- Zakon št. 228 iz dne 24. decembra 2012 (1. člen, 483. odstavek)
- Zakon št. 190 iz dne 23. decembra 2014 (1. člen, 47. odstavek)
- Zakon št. 208 iz dne 28. decembra 2015 (1. člen, 74. odstavek)

○ Okrožnice

Št. 186/E iz dne 15. julija 1998 – št. 197/E iz dne 31. julija 1998 – št. 74/E iz dne 12. aprila 2000 – št. 207/E iz dne 16. novembra 2000 – št. 238/E iz dne 22. decembra 2000 – št. 1/E iz dne 3. januarja 2001 – št. 6/E in št. 7/E iz dne 26. januarja 2001 – št. 13/E iz dne 13. februarja 2001 – št. 46/E iz dne 11. maja 2001 – št. 55/E iz dne 14. junija 2001 – št. 72/E iz dne 30. julija 2001 – št. 2/E iz dne 3. januarja 2005 – št. 15/E iz dne 20. aprila 2005 – št. 6/E iz dne 13. februarja 2006 – št. 10/E iz dne 13. marca 2006 – št. 28/E iz dne 4. avgusta 2006 – št. 15/E iz dne 16. marca 2007 – št. 30/E iz dne 28. marca 2008 – št. 34/E iz dne 4. aprila 2008 – št. 21/E iz dne 23. aprila 2010 – št. 19/E iz dne 1. junija 2012 – št. 11/E iz dne 21. maja 2014 – št. 17/E iz dne 24. aprila 2015 – št. 3/E iz dne 2. marca 2016

○ Sklepi

Št. 113/E iz dne 9. aprila 2002 – št. 169/E iz dne 4. junija 2002 – št. 306/E iz dne 17. septembra 2002 – št. 117/E iz dne 8. avgusta 2005 – št. 66/E iz dne 16. maja 2006 – št. 4/E iz dne 17. januarja 2007 – št. 8/E iz dne 25. januarja 2007 – št. 397/E iz dne 22. oktobra 2008 – št. 136/E iz dne 28. maja 2009 – št. 66/E iz dne 20. junija 2012 – št. 70/E iz dne 25. junija 2012 - št. 79/E z dne 23. septembra 2016

- Navodila pri sestavljanju davčne napovedi (Obrazec Unico za fizične osebe in Obrazec 730)

Dokumentacija je dosegljiva na spletni strani Agencije za Prihodke www.agenziaentrate.gov.it – oddelek Predpisi in pravni običaji (Normativa e prassi) – Cerdef (davčna dokumentacija)